

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Pe pošti prejemam veljá: Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za en mesec 1 gl. 40 kr.
V administraciji prejemam veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicijska, Semeniške ulice št. 2.

Naznauila (inzerati) se sprejemajo in veljá tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 228.

V Ljubljani, v sredo 7. oktobra 1885.

Letnik XIII.

Denar — svetá vladar.

VI.

Židi.

Kakor smo videli, provzročila je v dejanji socijalno vprašanje ter vstvarila gospodarski nered neopravičena in neosnovana trditev: „Denar je blago“. Ako se vprašamo, kdo si je izmislil ta stavek ter dal povod velikanskemu narodno-gospodarskemu propadu, ki se razširja dan na dan, — odgovarja nam žid Marx v svoji zanimivi knjigi o kapitalu. Trdi namreč in dokazuje, da je Anglija najprvo sprejela denar kot blago ter vničala svoje poljedelstvo. Pristaviti moramo, da se je že z reformacijo zasejalo škodljivo to seme na krščanska tla. Že v srednjem veku so skušali neki ljudje podložiti narodom „kukavično jajce“, toda vbrani so se jim trdna krščanska načela. Za časa reformacije in zadnja desetletja bili so židi, ki so učili, da je denar edino blago.

Židi sovražijo delo z rokami, ljubijo denar ter jih „mika“ gospodarstvo nad krščanskimi narodi. To je stara reč. V tem nagnjenji iz zamrzi tiči vzrok, da se pečajo z barantijo in kupčijo ter sovražijo pljug in rokodelstvo. Nočejo posestva, ne marajo delati, a živeti hočejo, obogateti brez dela, zapovedovati narodom krščanskim. Kako to doseči?

Denar so si izbrali kot edino blago. Denar pridobiti, z denarjem računati in barantati, to je njih „element“, v tem poslu jim nobeden ni kos. Prisojen jim je talent za to, kupčija in goljufija je v njihovi krvi. Če beremo v srednjem veku o židovskih preganjanjih, moramo pomisliti, da lesici lahko populiš dlako, a muh ji ne izženeš iz črepije. Dokazano je, da imajo danes židi denar v rokah, gospodujejo na borzi in denarnem tržišču. Židi so prvi „gründer-ji“ (Slovenci nimamo niti pravega izraza), provzročili so socijalno bēdo in z denarjem vplivajo na postavodajo in državni red. Resnica je, da so se i drugi elementi pridružili „unseren Lait“, posvetili nelepemu „poklicu“, da z denarjem pospešujejo (?) národno blagostanje. In ta „poklic“ je duša in pogoj življenja napačnemu liberalizmu. Če s kratkimi potezami označimo liberalizem, kakoršen je: ni drugega nič, kakor politično pobarvani sostav (zistem) umazane samogoltnosti, sostav oderuštva, kapitala in strankarskega gospodarstva. Židi imajo mnogo posnemovalcev, prijateljev in tovarišev. Židovstvo je kvas sedanjemu liberalizmu. Oglejte si imena naših liberalcev prave krvi, zasledovati morete njihove korenine in koreninice gori do „Jakobovih mlajših“. Las in obraz se spremenita, ostane mu značaj in kri izraelska. Do desetega kolena spoznava se židovska kri po njeni ljubezni in sovraštvu, po dejanji in nehanji. Če pogledaš na grebene posameznih „petelinov“ v bojnem taboru modérnega liberalizma, moreš se prepričati, da so nekaj lovili „prepelice“ po puščavi. Cela legija je „krščenih“, katerim niti krst niti krščansko ime nista pregnala krvi židovskega liberalizma, to je, ljubezni do denarja in gospodstva. Židovska kri se pretaka v žilah liberalizma.

Židovski liberalizem je predrugail gospodarske razmere. Treba je bilo marsikterega popravila, ozdraviti marsiktero rano človeštva, toda židi so privlivali strupa opojni pijači, s katero so gasili svojo

žejo narodi v Evropi. Osrečevali so narode z obrtniško prostostjo, s svobodo v mnogih oblikah; vrgli so vse v en lonec: delavca v tovarni, dninarja in rokodelca. Postavili so kapital za mizo, delo pod klop; denar je gospod, delavec rob.

Koliko slavo so peli časniki „gründer-jem“; a sedaj, ko se je prelivil v laž in sleparstvo, zatajil bi rad oče svojega sina.

Svobodno židovstvo se je vrglo na denar. Denar posojuje delu ter zahteva obresti, ki niso v nobeni razmeri s posojilom gledé časa in velikosti. To je ravno židovsko oderuštvo.

Naš čas dela mnogo s kreditom, zato ima skupuh dobro kupčijo. Že davnej so se bile skovale postave zoper oderuhe, toda liberalne vlade so jih odpravile židom v korist. Sedanja vlada je zopet rešila pozabljenosti staro postavo 28. maja 1881, a žid si zná pomagati na druge načine, da mu zviti jurist ne pride do živga.

Drugi način, s katerim židi vladajo svet, molzejo delo, je kupčija s papirji na borzi. Ker hočemo o borzi še pozneje govoriti, zadostuje naj le nekaj površnega.

Židi bi ne imeli toliko nasprotnikov, ko bi ne tržili na borzi ter kovali denar brez dela. Vrednostni papirji so borzijancem le predmet spekulacije. Za velik denar vržejo papir med narod, za malo svoto ga zopet pokupijo; diferenca ostane židom kot dobiček. In to se večkrat ponavlja. Žid ne dela, marveč le goljufá in denar krađe prav „po gosposko“ brez kazni in davkov, delo pa pojema pod bremení. Koliko borzijanskega „švindlja“ pride pri sodnijah na dan! Milijone in milijone narodnega imetja požró neznačajni ljudje. Vzglede menda ni treba?

Vzrok je temu večinoma papirnat denar modérnih držav. Če pa že mora država imeti tak denar, naj bi ona edina imela ga pravico izdajati. A v Avstriji so privatna društva, ki imajo papirnat denar z državno veljavnostjo, n. pr. „banca commerciale Triestina“, posebno pa „avstrijsko-ogerska banka“. V koliki meri se pri tem okoristijo židi in njihovi prijatelji na stroške države, ne moremo narisati v okviru kratkega članka. Sploh je stvar vsakemu znana. Narodi avstrijski so že siti do grla tega suženjstva. Privilegij te banke se končá z 31. decembrom 1887. Dolžnost je države, da ne podaljša privilegija, to zahtevajo narodi. Država naj sama izdaje papirnat denar, letni davki so mu zastava. Če Rothschild-om davke zastavi, zakaj ne narodom z izdavanjem papirnatega denarja? In čemu bi Rothschild-u drago plačevali njegovo „milost“.

Židovstvo ima denar, in denar vlada svet.

H-t-b-r.

Shod katoliških juristov na Francoskem.

Kar bi bilo pri nas sedaj skoraj nemogoče, in kar se nam skoraj neverjetno zdi, zgodilo se je na Francoskem. Tam so ostudni bogatajci, vlada katoliški cerkvi nikakor prijazna in dobrohotna, so pa tudi najbolj odlični katoliki. Od 22. do 24. septembra je bil v Lionu shod (kongres) katoliških juristov. Kaj ne, pri nas je jurist, ki bi se javno potegoval za katoliška načela, morda bela vrana — ne

mislimo na kakega posameznega izmed spoštovanih gospodov, ki so na odličnih mestih v socijalnem življenji, marveč le sploh omenimo stanja juristov — tamkaj pa se zberó v veči shod, potegujejo za veljavnost katoliških načelov v družini in državi. Poglejmo si zbor bolj na drobno. Predsednik mu je bil senator Lucien Brun, ki se odlikuje v sedanjih političkih in verskih borbah v svoji domovini po pogumnosti in zvestobi v načelih; vodil je težavne in zapletene obravnave z veliko spretnostjo. Ker je bil kongres mednaroden, bil je podpredsednikov eden, dr. Kämpfe, iz Solnograda, da so tako izrazili gorko sočutje do velevalsti, do katoliške Avstrije, ki je dandanes edina katoliška v Evropi. Izmed odličnih katolikov omenimo le nektare; bil je navzočen: mlgs. Kernaert, ki nevstrašeno zagovarja katoliški nalog, ktere ga ima izvršiti monarhija na Francoskem, liberalni katoliki so mu zagrizeni nasprotniki; Claudio Jannet, profesor na katoliški univerzi v Parizu; de Jaequier, profesor pravne fakultete na katoliški univerzi v Lionu; Avgust Roussel, vrednik „Univers-u“; nevtrudljivi o. Sambat S. J.; to še niso nikakor vsi pričujoči odličnjaki, veliko izvrstnih mož pa ni prišlo, ker so se pripravljali za volitve na 4. dan oktobra, a poslali so pritrjevalna pisma ali celó izdelke, ki so bili tam prebrani.

Ni se bati, da bi se dežela pogubila, v kateri je znatno število učenjakov, katolikov ne le po imenu, marveč tudi po besedi in dejanji. In pri nas v Avstriji? — Kaj pak, katoliki na Francoskem imajo pet svobodnih univerz, dvoje pravnih fakultet, brez bogoslovcev imajo tisoč slušateljev, dasiravno nimajo pravice podeliti akademijske stopnje, katoliških srednjih šol pa je mnogo.

Ako premislimo, da tako pogumno prizadevanje najde tam podpore pri meščanstvu in pri plemstvu, bomo razumeli, zakaj da kongres odločno postopa, vzlasti če premislimo, da je državna oblast na Francoskem cerkvi neprijazna in toliko naklonjena v preganjanje katolikov. Potegovali so se za učno prostost (Unterichtsfreiheit), kakor je bila do l. 1762 in kakor je bilo tčas podučevanje vgodno, tako je tudi sedaj mogoče na tej podlagi šolstvo tako vravnati, da bode zadostovalo potrebam ljudstva a tudi učenih stanov; razglasili so načelo, da država ni za to, da bi v svojem imenu podučevala, izvzemši kar se tiče pripravnosti za vojaške, mornarske akademije itd., država nima pravice, stariše siliti, kako naj dajo svoje otroke podučevati. Na Francoskem namreč pravijo: skušnja nas uči, da bodo stariši sami skrbeli za to, da bodo otroci dosti podučevani, to se je namreč pokazalo od tistega časa, ko postava vse otroke v šolo sili. Se vé, da je to pri nas v Avstriji drugače! Tudi v Avstriji je mnogo takih vprašanj, da bi jih strokovnjaki pretresovali, kakor so Francoski posvetovanja juristov koristna, tako bi tudi drugej ne škodovala. Res, Francoska stopa prva v slabem pa tudi v dobrem!

Politični pregled.

V Ljubljani, 7. oktobra.

Notranje dežele.

Židovsko-liberalna lista „N. fr. Pr.“ in „Deut. Ztg.“, se za glavo prijemata v očigled dognanih volitev v državnem zboru. Kar v glavo jima ne

gré, kako da se je opozicija mogla tako spozabiti in dr. Smolko voliti za predsednika, grofa Clam-Martinića pa za prvega podpredsednika v državnem zboru, sama se je pa zadovoljila z drugim podpredsednikom dr. Chlumetzky-jem. Oba, Smolka in Clam-Martinić, sta bila ves čas bivšega državnega zbora zvesta in zanesljiva desničarja. „D. Ztg.“ tolaži svoje pristaše z idejo, da se to predsedništvo ne bo več časa vzdrazilo, kakor k večem kaké štiri tedne, dokler se opozicija nekoliko ne vtrdi. Potem bo pa že vladi in desnici pokazala, počim da je okus! Ne zdi se nam treba povdarjati, da je to prerokovanje ravno tako puhlo in prazno, kakor ono pred šestimi leti, da se bo Taaffejeva vlada samo šest tednov v svoji slavi radovala, potem pa da se bo umaknila drugim, sposobnejim možem. Kakor tedaj, prav tako zgodilo se bode sedaj, iz štirih tednov nastalo bode zopet šest let, če ne bo posebne nesreče in Bog Smolko še toliko časa pri življenju ohrani. Da so se pa liberalni nemški stranki oči odprle in je za nekaj časa opustila fakično opozicijo, vzrok je le to, ker so se bali, da ne bi pri svojih volilcih popolnoma propadli, če bi še dalje vganjali fakično politiko. In pa doseči mislijo z zmerno opozicijo več, kakor pa s fakično, kajti dobro vedo iz skušnje, da jih vlada ne bo opustila, kakor hitro ji ne bodo sami vedno z zavijanimi rokavi v obraz bili, kajti kljubu temu, da so ž njo v opoziciji in kljubu temu, da se ona imenuje Slovanem prijazna vlada, so levičarji vendar-le še vedno njeni ljubljenci, desničarji le toliko dobé, kolikor si s težavo priboré. Vse to so nemško-liberalci sprevideli in takoj ob enem preračunili, da se bodo slovanskim tirjatvam še najbolje v bran postavili, če fakično opozicijo spremené v zmerno; v tem položaji znajo si v gotovih vprašanjih še celó pripomoč tega ali onega nemškega kluba na desnici zagotoviti. Saj smo videli, kako je že lansko leto ob gotovih priložnostih Lienbacher skakal od desne na levo, ter skušal, kako bi bil kakega desničarja zapeljal.

Kdor išče, ta najde! Nekaj tacega se je predvčeranjem tudi **hrvaškemu banu** v Zagrebu zgodilo, ko so ga poslanci opozicije iz deželnega zbora potisnili. Ban je očital hrvaškemu narodu, da je celih 35 let po nepoštenem potu bil v posesti večkrat že omenjenih 18.000 kameralnih aktov, o katerih je razun Madjarov in njihovih privržencev vendar vsak pameten človek prepričan, da so lastnina hrvaškega naroda. Čudno toraj ni, da je po taki nespametni trditvi velika razburjenost v zboru nastala. Na banovo očitanje je kviško skočil dr. Starčević in z njim njegovi pristaši, kot branitelji domovine in njenega prava, ter se banu groziti jeli. Dr. David Starčević zavpil je silno togoten nad banom: „Upornik! Sram Vas bodi tacega bana! ki nam očita nepoštenje! Vi ste nepošteni, ker ste roparji!“ Predsednik je na podlagi tega zabavljanja predlagal, da naj se Starčević izključi za 40 sej. Dr. Starčević se oglasi, da to sprejme na znanje, na kar se zopet njegovi zanj potegnejo, rekoč: „To je krivica!“ Dr. Starčević se zopet oglasi: „Bana izključite! Venkaj z njim in pa preklicati mora, kar je govoril! Mi nismo lopovi, mi smo poštenjaki!“ Že je bilo več poslancev kviško okoli bana, kterega sta dr. Starčević in Gržanič zgrabiti in pod kap posaditi nameravala in bi ga tudi bila, ko bi ju ne bila zadržavala narodna stranka bana branéč. V zbornici je bilo vse kviško in ban videti, da ne bo miru, umaknil se je v svojo sobo. Kakor bi bil olja vlil v razburjeno divje morje, tako se je jel po banovem odhodu hrušč polegati in v desetih minutah je bilo vse tiho. Potem je pa predsednik predlagal, da so nekatere opozicijske poslance izključili. (Gl. telegram.)

Oficijozni avstrijski časniki trdijo, da se **Avstrija** gledé balkanskega vprašanja še ni odločila, kako da misli postopati. Dozdeva se pa vendar-le tu pa tam, da bo naša država priznala sedanji položaj na Bolgarskem le pod tem pogojem, če se bo tudi na Srbskem zemljevidu popravila napaka Berolinske pogodbe. S tem bi bil pa ogenj na balkanski strehi, kajti kakor hitro bi se Srbiji priznala stara Srbija, ktero so ji v Sv. Stefanskem miru odločili, oglasile se bodo zaporedoma Grška za Macedonijo, Epirus in Tesalijo, Črnogora pa za Albanijo. Kakor hitro se bo Avstrija v javnosti pokazala za pokroviteljico Srbije, postavila se ji bo Rusija nasproti, kot pokroviteljica Črnogore in bode za njo Albanijo tirjala. Vse bode le Turčijo skubilo in nihče še ni vprašal, kaj bo pa ona na vse to rekla. Ali je verjetno, da si bo dala kos za kosom trgati iz svojega državnega telesa, ne da bi se ganila? Koran ji sicer zapoveduje verovati na „Kismet“, t. j. na osodo; vendar pa skoraj ni verjetno, da bi se mu koranu na ljubo slepo prepustila. Kaj družega toraj ji bo kazalo kakor boj? Da bi v tistem boji zmagala, ako se ves Balkan proti njej dvigne podprt morda še celó od te ali one velesile, se ji tudi ni nadjati. Vprašanje je toraj silno zapleteno in ga ni politika, ki bi že danes z gotovostjo lahko rekel: „tako-le bo in nič drugače!“ Avstrija bo pri vsej svoji prijaznosti do Srbije morda vendar-le še s tisto naposled opravičila dobila, kajti znano je, da Srbija staro Srbijo za-se zahteva. Avstrija ima sedaj precej čeden kos „Novi Pazar“ imenovan, zaseden. Je sicer prav lahko mogoče, da bi Avstrija ta rep od Bosne in Hercegovine tudi brez boja Srbom odstopila, če bi že njen bil in pa če že res sama ne

misli proti Solunu pomakniti se, kajti Srbi bodo težko le s polovično staro Srbijo zadovoljni ostali.

Staro avstrijsko srebro, posebno pa križave Marije Terezije so se po iztoku tako priljubili, da ljudje družega denarja skoraj ne marajo ne. Ob rudečem morji je v trgovini prevagljiv denar omenjeni križavec. Angleži, Francozje in Lahji, ki ondi trgujejo, morajo vse svoje nakupnine s takimi talarji plačevati. No, do sedaj se je to lahko godilo. Sedaj pa je jelo grozno primanjkovati takega denarja, ker ga je šlo grozno veliko v Sudan z angleškimi vojaki. Ker je trgovina med Sudanom in ostalim svetom skoraj popolnoma vničena, tudi Marije Terezije talarjev ne bo tako kmalo med svet, ki so ondi ostali; ob rudečem morji jim pa tega denarja manjka. Še bolj občutljivo postalo je pa to pomanjkanje, odkar je na angleške stroške 12.000 Abesincev v Sudan odšlo Kasalo oproščevati; vsem tem morali so plačo in druge potrebe v omenjenih talarjih dajati. Vsled tega so postali silno redki in dragi. Angleška jih je morala plačevati po 45 do 48 pencev. (Pence ima veljavo našega groša, kajti gré jih 12 na šiling, teh pa 20 na funt šterlingov, ki je pa 20 mark vreden, marka po 60 krajcarjev računjena.) Da bi se Angleži kolikor toliko zgube ognili, vložili so prošnjo na c. kr. finančno ministerstvo na Dunaji, da naj se jim dovoli v c. kr. Dunajskem denarnem kovišči skovati Marije Terezije talarjev za nekaj tisoč kron. Krona je anglešk srebrn denar, vreden 5 šilingov. Se bo de li prošnja uslišala, ne vemo.

Vnanje države.

Najpametneje, kar bi bodoča **balkanska konferenca** v Carigradu skleniti zamogla, bil bi ukrep, da se Turčija, kar je je še v Evropi, razdeli med balkanske države, Carigrad pa proglasi za slobodno trgovinsko mesto, kakor nekdanj Hamburg, Bremen i. dr., kamor imajo vsi narodi svetá pravico dohajati s svojim blagom brez posebnega obdačevanja in Turek naj se pa požene preko Bospora v Malo Azijo. Tako bi se dala vojska odvrti in pa ravnotežje bi se ne omajalo. Da Turčija ni več vredna med Evropske velesile prištevana biti, kaže nam ravno najnovejši njen korak, ki ga je napravila ob bolgarskem zjedinenju. Ona je ves upor smatrala za kaj navadnega in družega ni storila, kakor da je velesilam pisala: „Bolgari so se mi uprli, ukrotite jih!“ Prelena ali preslaba, da bi sama kaj storila, zanašala se je le na to, kaj bodo druge nje sodržave rekle. Ali za služi taka država še ime velesile? Tako dolgo, dokler bo Turčija ob zlatem rogu gospodarila, na Balkanu ne bo gotovosti za mir; vedno bode tlela goba nad prašnico prežajoč na priliko, kedaj da se bode vžgala in Evropo v njenem stališči pretresla. Zastonj si bodo diplomati prizadevali mir ohraniti; dokler bo Turek v Evropi, ga ne bo. Balkan mora dobiti ali družega krepkega skupnega gospodarja, ali pa se mora razdeliti med Črnogoro, Srbijo, Bolgarijo in Grško na enake dele, če Avstrija že noče do Soluna. Le na ta način napravil se bo mir ondi tudi brez desetih milijonov bajonetov; vse drugo prizadevanje je zastonj. Naj se jim ne smili onemogli mož, če hočejo Evropi dobro, poženejo naj ga, od koder je prišel pred pet sto leti preko Dardanel v Galipoli. S tem bodo ob enem Evropi dali v resnici mir, kterega ji do sedaj po vsih cesarskih shodih obetajo, priklenjenega pa vendar le še nimajo! Venkaj s Turkom, to mora biti geslo Evrope, in ognjišče vednega vznemirjenja bo razdijano.

Ker smo nedavno na tem mestu navedli vojno moč Bolgarske in Srbije, obrisati hočemo danes še ono **Črne gore, Grške in Rumunske** države. Začnimo z malo kneževino Črnogorsko, ki je med državami celega sveta ni enake, bodi si v revščini, kakor tudi ne v hrabrosti. Velika tudi ni, kdo vé kako, kajti ne meri več kakor le 8488 kvadratnih kilometrov z 236.000 prebivalci, je toraj niti toliko ni, kakor naše kranjske dežele in vendar si je svojo prostost sama priborila. Stalne vojske nima več kakor 300 mož, ki so tudi ob mirnem času pod vojaškim poveljem. Vojni čas spravi jih pa 30.000 na noge, kajti tedaj gré vse, kar ima le zdravo telo in krepke ude. Vrejeni so v 35 batalijonov, ki se razdelé na pet vojaških okrajev. Taktična jednota je batalijon, in vsak rod po jednega napravi, ne gledé na velikost in moč njegovo, ki ste obe odvisni od obilnosti dotičnega rodu. Večji ko je rod, več napravi čet po 100 mož. Topništva stalnega nima, v vojski imajo pa vendar 82 topov. Pušek imajo 80.000 skupaj; med temi je 11.000 po uzoru. Krnka, 15.000 naplenjenih turških zadovk ter drugih zistemov, kar jih še ostane so pa stare puške, ki se tudi še po starem nabijajo. Nič ne dé, da le pobijajo dobro in to so v poslednji turški vojski sijajno dokazale. — Grška meri 64.688 kvadr. kilometrov in 1.980.000 prebivalcev. Vojakov imajo v mirnem času 22.324 mož, v vojski pa 40.000 stalne vojske, 20.000 reserve in 20.000 bramboveev. Služiti mora vsak od 19. do 40. leta. Črna vojska pobira celó mladenče z 18 leti in pa ptuje legije se ustanovljajo. Pešcev imajo 27 pešbatalijonov in 9 lovskih batalijonov po 4 kompanije. Konjikov je 3 batalijone po 4 eskadron, topništva 5 batalijonov, ženistov 3 batalijone, vozarjev 5 kompanij in zdravstvenega oddelka 2 kompaniji. — Rumunska meri 127.584 kvadratnih kilometrov in šteje 5.376.000 prebivalcev. Vojska ima 1200 častnikov in ob mirnem času 18.532 mož

180 topov; ob vojnem času pa 135.020 mož, 249 topov in 20.588 konj. Vsakdo mora biti vojak od 20 do 46 leta in sicer 3 leta pri stalni vojski, 5 let pri dorobanceh (pešcih) 4 leta pri konjiki teritorialne vojske. Na to pristopi k bramboveev do 36. leta in poslednjih 10 let preživi vrejen med črno-vojsko ali pa meščansko stražo. Pešcev imajo 8 polkov po 3 batalijone, vsak po 4 kompanije in 4 batalijone loveev po 4 kompanije. Konjikov imajo: 2 polka „roschiori“ po 5 eskadronov, ki imajo rudeče atile kakor nekdanj huzarji in črno obšite z vrvicami; 1 polk „Kalarasi“, ki imajo modre atile rudeče obšite. Topništva je 8 polkov po 6 baterij, ženistov 2 batalijona po 5 kompanij, kterih vsaka ima svojo posebno stroko in so minérji, sapérji, telegrafisti in pionirji. Vozarjev imajo 4 eskadron, zdravstvenega oddelka pa 4 kompanije. Dorobancev je 32 pešpolkov po 8 kompanij, potem 12 polkov na konjih (Kalarashev), 18 baterij topništva in 2 batalijona pompijerov (pompiers).

Na **Francoskem** so se volitve, kolikor je o njihovem izhodu do sedaj znanega, konservativcem na dobro izšle. Pridobili so si 84 sedežev, pet pa zgubili. Imajo toraj še vedno zdaten dobiček. Če bode sreča konservativcem do konca volitev tako mila ostala, kakor do sedaj, potem so te volitve lep korak do monarhije; kar ne bo nič preveč čudnega, kajti Francozi so narod, ki po spremembi hrepené. Vendar pa bi se današnja republika še lahko več časa ohranila, če bi ne silila tako z glavo skozi zid. Kakor tudi je francoski narod lahkoživen, si vendar vere ne dá kar tako odstraniti, kakor obnošeno suknjo. In ravno tukaj se je liberalnim in radikalnim republikancem jelo tako silno muditi, da sami ne vedo, kako da bi najhitreje odpravili katoliške duhovne in katoliško vero v državi. To je bil republikancem po mnogih okrajih kamen, ob kterega so se spodtaknili in pri volitvah že propadli, pa bodo še. Monarhisti porabljajo pa poleg te točke tudi še neplodno politiko, ktero je sedanja republika v Tonkinu vganjala, kjer se sedaj prav za prav ne vé, pri čem da je. Milijone denarja in na tisoče ljudi porabila je že ondi za svoje namene, pa vse brez uspeha. Francoska danes v Tonkinu niti za jeden las ni na boljem, kakor je bila prvi dan, tjekaj dospevša. Obojo to zná pokopati danes ali jutri tretjo francosko republiko.

Izvirni dopisi.

Medvode, 6. okt. V ponedeljek, 5. t. m., so gledali potniki iz železnice popoldne ob 3/4 na 5 ogenj, ki se je na Médenskem polji nad Šentvidom prijemal dveh kozolcev; prvi je bil ves v plamenu, družega je ogenj še le oblizoval. Bilo je še veliko kozolcev blizu, a ker je bilo mnogo ljudi po strehah, so leteče iskre sproti pogašali in posebno ker je bil zrak miren, je bilo upati, da požar ostane omejen. Ker so kozolci postavljeni blizu vasi, je bila tudi vas v veliki nevarnosti. To je že drugi požar v Šentviški fari med tem časom, ko se tako veličastno obhaja spominska osemstoletnica. Naj bi pač bil zadnji!

Iz Korenske okolice, 6. okt. (Po povodnji.) Pretekli teden je bilo v dopisu iz Podkorena nanznanjeno „Slovenec“ v koliko stisko je pripravila ljudi velikanska povodenj. Danes naj pa zvedó „Slovenčevi“ čitatelji, kako se dela za poprave po povodnji.

Komisija, sestavljena iz g. okr. glavarja, inženirjev, načelnika okr. cestnega odbora in županov, je bila že pretečeni teden v naši dolini. Včeraj popoldne pa se je pripeljal k nam tudi deželni predsednik baron Winkler, deželni glavar grof Thurn, deželni gozdni nadzornik Goll, kterim je izkazoval okr. glavar g. Dralka in načelnik okr. cestnega odbora g. Rasinger razdejane kraje. Najprej so si gg. ogledali Radeče. Visoki gospodje so se kar zavzeli, ko so videli tako strašno razdejane njive, travnike, ceste, mostove. Odšli so potem v Fužine, kjer so se več ur zamudili in vse pregledali. Pripeljali so se zvečer okoli 6. ure na posebnem železniškem vozu v Kranjsko goro, kjer so si ogledali, koliko je za vasjo dereča Pišenica pobrala sveta. Prišli so potem pogledat tudi župnijsko poslopje ter so se v njem pomudili nekoliko minut za mizo gostoljubnega gosp. župnika.

Prijaznost g. deželnega predsednika je naredila na vsacega prav vgođen vtis, kdorkoli je imel priliko ž njim kaj govoriti. Posebno pa je bilo ponesrečeno ljudstvo povsodi zeló potolaženo, ko je zvedelo, da bo g. deželni predsednik preskrbel pri vladi izdatne denarne pomoči, pa tudi, da se lahko zanesejo na usmiljeno srce presvitlega cesarja. Za sedaj bodo vse le za silo popravili. Denarja bo dala nekaj okr. blagajnica, nekaj deželna, srenje pa bodo svojo dolžnost storile najbolj s tem, da bodo ljudje in živina pomagali pri delu. Ob enem bo poslala vlada nekaj

posebno za to izučeni tehnikov semkaj, ti bodo potem sestavili načrt, kako bo treba vodo zapreti in kako mostove in ceste stalno vtrditi ter zavarovati proti vsakrati povodnji. Ko bodo le-ti svojo nalogo dovršili, prične se pravo delo, pri katerem bodo sodelovale srenje, dežela in država.

Iz Celja, 4. oktobra. Tako lagati, da se kar kadí za človekom, ne zná vsak, a „Deutsche Wacht“ v Celji pa! Kdor ne veruje, bere naj le njeno nesramno pisačenje o slovenskem pevskem shodu. Kolikor je ondi vrstic, ravno toliko prav debelih laži! V svoji strasti lažnjivi poročevalec „Vahteričen“ ni več slovenskih pevcev zbranih videl, nego 16. Vsak resnicoljuben mora pa pripoznati, da jih je bilo najmanj 60, če ne več. „Vahtarici“ tudi ni prav, da so ondi zbrani Slovenci obdržali vseskozi hladno kri ter nalašč prezirali izzivanje na pretep; zaradi tega trdi, da Slovencev v Celji niti čutiti ni bilo, tako tiho so se plazili po mestu proti kazini in od kazine proti čitalnici nazaj. No, če hujšega ni, kakor to, da so prezirali zabavljice nemčurske in žvižganje, s katerim jih je najeta poulična sodrga dražila, ter mirno svojo pot šli, je našim Slovincem le na čast.

Dalje se „Vahterica“ širokousti, da je to nemške olike zasluga, da se niso stopili, ker se Nemec nikdar tako daleč ne poniža. Pravi vzrok tega je pa ves drugi, iz katerega bote takoj sprevideli, kako da je s Celjansko nemško inteligenco. Zbala se je namreč orožniških angeljcev-varuhov, ki so z nasajenimi svečami okoli kazine stopali, dobro vedoč, kaj nemška sodrga namerava. Le-ta je namreč najela poulično druhal za nekaj vrčkov piva, da so šli pred kazino žvižgat in zabavljat, še celo s piščalkami jo je preskrbel; kakor hitro bi se bili Slovenci s to sodrgo spustili v boj pregnati jo hoteč, pritiskali bi bili drugi nemčurji in okna pri kazini bi bila šla v prvi vrsti na drobne kosce in to zato, ker je Slovence sprejela. Tako so imeli napravljen nemčurji svoj „vojni načrt“. No, da se ni izvršil, to ni njihova, temveč slovenske inteligence zasluga, da je hladne krvi ostala v kljub žvižganju, dobro vedoč, da se mesec jako malo zmeni, naj pes še tako nanj laja. Kdo je toraj bolje izobražen: tisti, ki svojemu bližnjemu zanjke nastavlja, s katerimi bi ga ob tla — tukaj ob dobro ime spravil; ali pa oni, ki se jih modro ogne in obema dobro ime reši? Izvestno poslednji! Čemu toraj prazne čenče o višji nemški inteligenci! Ni je nam treba prav nič opisovati, jo že dobro poznamo, koliko je vredna!

Konečno „Vahtarica“ še nekaj čenčá, da so se Slovenci pozno ponoči — ob eni je bilo — v gosposkih ulicah sami med seboj s kamenjem nagnali, češ, ker se od daleč niso poznali in je vsak svoje nasprotnike za nemškutarje imel. No, tudi to bode naj „Vahtarici“ povedano, da se je prav debelo zlagala in bi bilo prav, če bi jo odbor pevskega društva zaradi opravljanja pred sodnijo poklical. Če se mu pa vredno ne zdi, pa še tem bolje, dobička pri tem tako ni nobenega.

Konečno pridam naj še resničen dogodek, ki se je nedavno zvečer v Celji primeril in zadosti jasno nemškutarsko zagrizenost osvitljuje. Slovenec gré zvečer po mestu in sreča človeka, katerega je po osebi sodivši za svojega prijatelja imel. „Dober večer“, reče mu memogredoč. Ali čujte, nasprotnik namesto odzdraviti, kar bi se bilo spodobilo, začne na vse pretege vpiti: „Polizei, Polizei!“ Ko redarja pritečeta, dal je Slovencega prijeti, češ, da ga je razžaljivo izzival. Moral je na rotovž, kjer so ga se vé da takoj spustili, kakor hitro so zvedeli, zakaj da ga je dal Celjanski nemčur prijeti.

Iz Celja, 5. oktobra. „Katoliškemu podpornemu društvu“ za vzdrževanje četirirazredne slovenske dekliške šole so darovali, oziroma letnino odrajtali p. n. č. gg.:

1. Prevzvišeni in premilostljivi gosp. knez in škof Lavantinski . . . 10 gl. — kr.
2. Po Jakobu Pirnatu, odvetniku v Kamniku:
 - Ivan Oblak, dekan, . . . 3 „ — „
 - Blaž Muhovec, kaplan, . . . 1 „ — „
 - Ivan Murnik, trgovec, . . . 1 „ — „
 - Ivan Štele, hišnik, . . . 1 „ — „
 - Marija Podrekar, trgovka, . . . 1 „ — „
 - Zofija Pire . . . 1 „ — „
 - Karolina Šmale, . . . 1 „ — „
 - Marija Kecel, soproga trgovca, . . . 1 „ — „
 - Več neimenovanih! . . . 2 „ — „
 - Dr. Jakob Pirnat, odvetnik, . . . 3 „ — „
3. Lovro Potočnik, dekan, . . . 5 „ — „

4. Ivan Dečko, drd., koncipijent, . . . 2 gl. — kr.
5. Karol Gajšek, dekan, . . . 8 „ — „
6. Jožef Toporišič, župnik, . . . 10 „ — „
7. Peter Skuhala, župnik, . . . 2 „ — „
8. Tomaž Jeretin, župnik, . . . 10 „ — „
9. Neimenovan v Slov. graškem okr. . . 5 „ — „
10. Janez Klun, kaplan, . . . 2 „ — „
11. Jožef Zagode, posestnik, . . . 2 „ — „
12. Janez Sredenšek, župnik, . . . 5 „ — „
13. Henrik Verk, župnik, . . . 3 „ — „
14. Jakob Caf, kaplan, . . . 3 „ — „
15. Jurij Matjašič, inful. stolni prošt, . . . 10 „ — „
16. Jernej Voh, župnik, . . . 3 „ — „
17. Karol Hribovšek, špiritual in duh. svetovalec, . . . 10 „ — „
18. Martin Gaberc, kaplan, . . . 5 „ — „
19. Dr. Jožef Pajek, c. k. profesor, . . . 3 „ — „
20. Edvard Janžek, župnik, . . . 3 „ — „
21. Janez Modic, župnik, . . . 10 „ — „
22. J. Turušek, pos. na Ostrožnem, . . . 3 „ — „
23. Maks Samec, pos. v Vojniku, . . . 2 „ 30 „
24. Ana Zanier, pos. v Št. Pavlu, . . . 5 „ — „
25. Jakob Lempl, župnik, . . . 2 „ — „
26. Janez Kozine, kaplan, . . . 2 „ — „
27. Marija Janič, pos. v Žaleu, . . . 5 „ — „
28. Janez Lenart, župnik, . . . 10 „ — „
29. Anton Grabič, pos. v Celji, . . . 2 „ — „
30. Dva neim. duh. na Kranjskem . . . 4 „ — „
31. J. Hausenbiehler, pos. v Žaleu, . . . 5 „ — „
32. Jakob Janič, pos. v Žaleu, . . . 5 „ — „
33. F. Irgl, nemški pridigar in katehet, . . . 5 „ — „
34. Fr. Majer, pos. v Celjski okolici, . . . 2 „ — „
35. Konrad Vašič, c. k. ministerjalni svet., graj. v Celjski okolici *) . . . 5 „ — „
36. Več neimenovanih . . . 15 „ — „

Bog plati vsem!

Stroškov ima v tekočem šolskem letu „katoliško podporno društvo“ mnogo več, kakor do zdaj, ker namesto dozdanje trirazredne šole moramo skrbeti za četirirazrednico; treba je bilo najeti posebno učiteljsko moč. Vse blage prijatelje prosimo toraj najvljudneje krepke podpore!

Iz Celovca, 5. oktobra. (Šolska družba sv. Cirila in Metoda.) Koroški Slovenci smo vsi veseli, da se je vendar enkrat ustanovila šolska družba slovenska. Saj mi dosti živo občutimo njeno potrebo! Obžalujemo toraj, kar smo brali o priliki ustanovitve Ljubljanske podružnice, da se č. duhovščina kranjska ne vdeležuje pri tej silno važni zadevi! Ali mar ni bila šola, t. j. podučevanje narodov od nekdanj med prvimi nalogami katoliške duhovščine? Vzrok temu težko če ni, da je katoliška duhovščina premalo zastopana. Tudi mi katoliški Korošci želimo, naj bi bila družba sv. Cirila in Metoda v resnici prešinjena s krščansko-katoliškim duhom. Ako je pa v začasnem odboru kat. duhovščina premalo zastopana, poravnava se to lahko s prvim bodočim obnim zborom, ako se č. duhovščina nove družbe tako živo poprime, kakor n. pr. „Slov. Matica“. S tem nikakor ne mislim prepričati zanesti med mlado društvo, le hočem pokazati, da ni vzroka, mrzlo ali hladno gledati toliko potrebno šolsko družbo. Ustanovitelje nove družbe gotovo ne vodijo drugi kakor narodni oziri, ki tudi niso rodoljubni duhovščini niso tuji. Nam slovenskim mejašem borečim se z navalom nemških valov ni toliko na tem, ali je predsednik družbe Peter ali Pavel, le tacega si želimo, da bi delal za družbine namene z največjo navdušenostjo in modrostjo. Gotovo mislim, da govorim v imenu mnogih tisočev, ako izrečem željo, naj bi bili vsaj v tej zadevi vsi Slovenci edini in složni, kakor so tudi Čehi v zadevah svoje „osrednje šolske matice“.

Naš starosta in voditelj g. prof. Einšpieler se vrlo zanima za družbo, in upati je, da bomo v Celovcu kmalo imeli svojo podružnico. Naj bi tudi po celem slovenskem svetu vsi rodoljubi se poprijeli te potrebne družbe, da se doseže poduk in izobraženje ljudstva na krščanski in narodni podlagi. Bog živi toraj družbo sv. Cirila in Metoda!

Domače novice.

(Letošnjega jesenskega farnega konkurznega izpita), 6., 7. in 8. oktobra se vdeležujejo ti-le č.č.

*) Za hrano ubožnim okoličanskim učencem in učenkam daruje blagi gospod na mesec po 2 gld.

gg.: Karol Ceme, farni oskrbnik v Št. Lambertu; Andrej Pipan, kaplan na Brezovici; Janez Molj, kaplan v Smledniku; Simon Ažman, kaplan v Boštanji; Franc Dolinar, duh. pomočnik v Horjulu.

(Preč. gosp. dr. Franc Lampe) je postal profesor dogmatike in je službo to že nastopil v duhovskem semenišču.

(Beseda) priredi se v nedeljo 11. t. m. v Ljubljanski čitalnici za njene ude. Natančnejši program sledi.

(Od Krajcarske podružnice „Narodnega Doma“ v Ljubljani) smo sledeče sprejeli: Več gospodov, ki so želeli knjižice, prašalo nas je, in to posebno v zadnjem času, kako da jim je s knjižicami postopati in doneske pobirati. Bodi jim povedano, da imajo natančen in lahko umljiv navod v ta namen na notranjih straneh platnic vsake knjižice. Kakor že večkrat naglašano, cel način pobiranja je jako priprost in kontrola pri vsem tem jako natančna. — Tudi zadnji teden ni ostal brez uspeha. Razposlanih je tedaj že blizu 300 knjižic, od teh, kar je jako spodbudljivo znamenje, skoro četrtina z desetkrajcarskimi markami. Tudi je došla podružnici zopet nova, (šesta) knjižica s krajcarskimi markami (št. 128) polna in sicer, kar zasluži posebne pohvale za trudoljubivo zanimanje in pospeševanje naše ideje, že kot druga iz Zagorja pri Litiji (poverjenik g. M. P.) — Z veseljem zabilježimo, da se v novejšem času za naše namene prav živo potezajo slovenski vseučiliščniki in da nam je došlo od njih z Dunaja zdatno naročilo. Hvala jim! Naj jih posnemajo vsi oni narodnjaki, ki narodne denarne žrtve lože vtrpé, ki pa dosedaj še niso darovali ničesar za ta namen, ter naj pridno naročajo in polnijo knjižice. Narod slovenski bo jim gotovo hvaležen. (Denar in oglasila pošiljati je gospod dr. Josipu Starčetu, blagajniku „Narodnega Doma“ v Ljubljani.)

(Cuique suum!) Rojen Idriječan piše nam sledeče vrstice: Nekdo, ki opisuje v Vašem listu slavnosti 800letnice Šentviške fare nad Ljubljano, zmotivši se pravi med drugim: „Naša fara pa sme ponašati se še z nečem, česar nima pokazati nobena druga fara na Kranjskem. Diči jo namreč število tih rojenih duhovnikov, katerih zdaj živi še 17!“ Nasproti temu omenim, da gledé števila svojih duhovnikov Idrija že veliko let na Kranjskem prvo mesto zavzema. Kdor se boče o tem prepričati, naj le vzame v roke seštevno starejši šematizme naše škofije. Res je, da se je to število v poslednjem času skrčilo, a ne tako, da bi se moglo Idriji ono odlično mesto odrekati. V letošnjem našem šematizmu najdem Idrijskih duhovnikov 14 še živih, v sosednjih škofijah pa, kolikor jih je meni osebno znanih, službuje jih 8; še pred kratkim bilo je skupno število še veliko višje, kajti v pretečenih petih letih umrlo jih je v Tržaški škofiji šest, v naši pa štirje. Ni se potem čuditi, da se je vsaj nekdanj Idrija blagovala: Srečna Idrija, ki imaš dva škofa, enega prošta in toliko število duhovnikov.

(Iz Šmarjete) se nam poroča: 16. t. m. se bo pri nas odprla nova pošta; od tistega dne bodo šle vsa pisma na nas via „Št. Jernej-Šmarjeta“. Dolgo smo že čakali; vendar smo jo enkrat pričakali. — Trgatev je končana. Ni ravno veliko; pa bo dobra kaplica, da malokdaj taka.

(Škodo), ki jo je nedavno voda po Gorenjskem napravila, pregledal je že gospod deželni predsednik baron Winkler. Spremljevali so pa pa c. kr. okrajni glavar Radovljški g. Dralka, c. kr. deželni gozdarski nadzornik g. Gol in deželni glavar grof Thurn. Omenjeni gospodje ogledali so si škodo po Fužinah, Ratečah in Kranjski Gori. (Gl. dopis.)

(Razpisana) je služba sekundarja v Ljubljanski bolnišnici do 31. oktobra.

(Plemenske bike) muricodolskega plemena, koja je prodajala c. kr. kmetijska družba 3. t. m. v Rudolfovem, kupili so sledeči gg. živinorejci: Grof Albin Margheri, grajščak v Otočcu; dr. Teodor Rudež, grajščak v Ribnici; Josip Gorše, posestnik v Toplicah; Julija Rudež, grajščakinja na Tolstem vrhu; Franc Majzel, posestnik v Belicerkvi; Anton Roje, posestnik v Zatični; Anton Straus, posestnik v Kostanjevici; Franc Pintar, posestnik v Novem mestu; Jakob Lenk, grajščak na Raki.

Izkaz

o stanji in premoženji društva „Narodni dom“
v Ljubljani dne 30. septembra 1885.

1. Naloženo pri kranjski hranilnici in različnih slovenskih posojilnicah (obresti niso priračunjene) 32.659 gl. 58 kr.
2. v obligacijah kranjske zemljiščne odveze z dne 1. novembra 1851 5.250 „ — „
3. v gotovini 158 „ 96 „

vkup . 38.068 gl. 54 kr.

Poleg tega inventar.

V Ljubljani 30. septembra 1885.

Zaupravni odbor društva „Narodni dom“
v Ljubljani:

Dr. Josip Staré,
blagajnik.

Dr. Alf. Mosché,
predsednik.

Za pregledovalni odsek:

Fr. Ks. Souvan,
odbornik.

Dr. Jernej Zupanec,
predsednik.

Razne reči.

— V Solnograškem bogoslovju je letos 67 alumnov; v I. letu jih je 11. Toliko število je na slavo dotičnikom. Ker za ta čas prostora ni bilo, odvrnili so jih skoraj dve tretjini. — Korar in državni poslanec dr. Frönz iz Vratislave je tudi prosil za sprejem 23 kandidatov, kateremu se pa ni moglo vstreti. Ravnatelj semenišča je dr. Janez Katschthaler, podravnatelj dr. Josip Schwarzenbacher spiritual M. J. Schwaiger. — Na zasebni nadškofovi gimnaziji „Boromeji“, je letos 184 učencev, med tem je gojencev iz „Boromeja“ 149 in 35 iz konvikta v Sent-Petru. V I. razredu je 34 učencev iz „Boromeja“ in 4 od Sent-Petra, tedaj 38 učencev.

— Kakovega pokolenja je knez Aleksander bolgarski. „Berliner Tagblatt“ piše: Pred kakimi 60 leti je imel pruski minister grof Brühl na svojem posestvu Seifersdorf pri Draždanih pisarja (pomagača), kateri mu je oskerboval knjigovodstvo tikajoč se kmetijstva, prepisaval pisma, sploh opravljal nižja pisarska dela. Pisal se je Hanek. Sorodniki njegovi so ga pozvali v Varšavo in tam je izdajal mali listič. Kot vrednik se je jako prikupil tedanjemu cesarskemu namestniku velikemu knezu Konstantinu, kateri mu je sina, kojega je pripeljal in Saškega vzel v vojno in ga prav urno napravil polkovnika in grofa. Tega so vstrelili l. 1830 poljski vstaši. Da bi ga pa še po smrti častil, dal je veliki knez njegovo hčer odgojiti v nekem Petrograjskem odgojevališču za gospice. Lepa in nadarjena gospica se je takrat seznanila z Aleksandrom, princem Heškem, bratom umrle ruske cesarice. Princ Aleksander se poroči z gospico, a zaradi te neprimerne ženitve je moral zapustiti rusko službo in se je podal v Nemčijo. V Darmstadt so nadeli gospej pridevek „kneginja Battenberg“. Povila je tri sine. Prvi je Aleksander, knez bolgarski, drugi je zet angleške kraljice, tretji pa zet nadvojvode Heškega.

Telegrami.

Dunaj, 7. okt. Povodom Zagrebških dogodov večina tukajšnjih časnikov obsoja politiko Tisze in bana Hedervaryja na Hrvatskem.

Dunaj, 7. okt. Prihodnja seja državnega zbora bo v petek; kadar se bodo volili odseki v komisijo za državne dolgove. Ob enem prično se prva branja. Druga seja bo v torek, kadar bo volitev delegacij. Včeraj so škofje pričeli večdnevne konference zaradi kongruje in šole.

Dunaj, 7. okt. Med vladnimi predlogi, ki so se izročili državnemu zboru, nahaja se tudi predlog o podaljšanju začasno ustavljenega stana za sodnijske okrožja Dunaj, Korneuburg, Dunajsko-Novomesto, Plener in drugovi interpeljujejo vlado o bodočem postopanju nasproti narodnostnim borbam na Češkem in o vedno večji nevarnosti, v kateri se nemštvo ondi nahaja. Poslanec Keil predlaga postavo, po kateri bi bila država dolžna plačevati deželne in občinske priklade povsod ondi, kjer ima speljano državno železnico v prometu. Kindermann predlaga podržavljenje česke severne železnice.

Dunaj, 7. okt. („Corr. Bur.“) Pooblaščenimo, da objavimo sledeče: novice o nameravani mobilizaciji in o oboroženju vojnih parnikov niso prav nič vtemeljene.

Dunaj, 7. okt. Izid volitev na Francoskem je sledeči: Od 584 volilnih okrajev je znanih 531 in je voljenih 176 konservativcev,

131 republikancev. 224 bo ožjih volitev 18. oktobra.

Zagreb, 6. okt. Prične se obravnava. Galerije so natlačene polne. Preden se zapisnik potrdi, ugovarja še Kamenar, da ni on hišnega dostojanstva žalil. Radošević zahteva, da naj se v protokol zapiše, da so bana iz dvorane zapodili. David Starčević ugovarja sploh celej vsebini zapisnikov in napada silno bana. Večina mu ugovarja. Predsednik se mu zagrozi, da mu bo odtegnil besedo, Starčević pa pravi, da če se mu tukaj ne bo dovolilo govoriti, znal si bode pravico govorjenja na ulicah pridobiti. Na to se zapisnik potrdi. — Folnegovič in drugovi stavili so sledeč nujni predlog: „Ker se je včeraj banova čast in čast zbornice tako silno žalila, da banu ni več mogoče ostati na čelu vlade, naj deželni zbor sklene, da se takoj napravi adresa na presvitlo krono, v kateri deželni zbor zahteva odstranitev bana.“ Mazzura predlaga nekaj sličnega od svoje stranke. Predsednik predlaga, da naj se o nujnosti tega predloga glasuje še le jutri. Takoj na to pa predlaga, da naj se izključijo iz zbornice: David Starčević, Gržanić in Kamenar vsak za 30, Kumičić in Valušnik pa za 60 sej. Predlog se je sprejel, seja se je pa zaključila. Bodoča seja je jutri ob 10.

London, 7. okt. Kakor „Morningpost“ piše, razpustil se bo parlament 1. novembra.

London, 7. okt. Standard pravi, da vé, da se bo Salisbury v današnjem govoru v Newportu tako izrazil gledé pripoznanja zedinjenja Bolgarije in iztočne Rumelije, da se taisto le tedaj odobri, ako se bo sultanova veljava ohranila. Na zahteve drugih narodnosti o popravah državnih mej se pa ne bo nihče oziral, še manj pa jim bo kedo potuho dajal.

Za poškodovane po povodnji na Gorenjskem

so darovali č. gg.:

Duhovnik iz Ljubljane 50 gld. za Dovje in 50 gld. za Weisenfels, skupaj	100 gld.
M. Močnik	1 „
J. J.	4 „
J. M., profesor	2 „

Umrli so:

2. okt. Marijana Slovnik, delavka, 23 let, Žabjak št. 5, jetika.
3. okt. Apolonija Eržen, uradnega sluga žena, 66 let, sv. Florjana ulice št. 36, jetika.
4. okt. Frančiška Kozjek, delavka, 36 let, pred Škofijo št. 14, Meningitis.

Tuji.

5. oktobra.

Pri **Maliču**: K. Weiss, fabrikant, iz Trossingena. — K. Klös, trgovec, z Dunaja. — Josip Lederer, trgovec, iz Prage. Kramer, zasebnik, iz Klausenburga. — Oskar Bockslaff, rentir, s soprogo, iz Gorice. — A. Preis, zasebnica iz Rige.

Pri **Stona**: Marta Schmall, učiteljica, iz Neumarka. — Josip Fried, trg. pot., s soprogo; Alojzij Küfferle, zasebnik, s soprogo; Edvard Pendlar, zasebnik, z Dunaja. — Vitale Besso, zasebnik, iz Trsta. — Marija Menzinger, zasebnica, s hčerjo, iz Krškega.

Pri **Tavčarji**: Margiortan, zasebnik, iz Pariza. — Božidar Muekler, trg. pot., z Dunaja.

Pri **Bavarskem dvoru**: Karl Richard, akademični slikar, z Dunaja. — Marija Demšar, zasebnica, iz Železnikov. — Kristina Demšar, učiteljica, iz Zaliloga. — Josip Podkrajski, dijak, iz Ljubljane.

Pri **Južnem kolodvoru**: Josip Dorrek, železn. kontrolor, s soprogo, z Dunaja. — Emil Bernardi, priv. uradnik, iz Grada. — Karl Carian, brivec, iz Gorice. — Franc Ratej, iz Jezera.

Pri **Avstrijskem caru**: S. Teutlbaum, trg. pot., iz Siofoka.

Zahvala.

Za brezštevilne dokaze odkritosrčnega sočutja o bolezni in o smrti nepozabljive soproge

Marije Cunder roj. Sajovic,

kakor tudi za obilno podeljene prekrasne vence za ogromno vdeležitev pri sprevedu predrage ranjce k večnemu počitku, izrekam vsem, osobito prečastiti duhovščini najglobljejo zahvalo.

Na Ježici dne 5. oktobra 1885.

Ignacij Cunder.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

7. oktobra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81 gl. 25 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	82 „ 10 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	108 „ 70 „
Papirna renta, davka prosta	98 „ 95 „
Akcije avstr.-ogerske banke	858 „ — „
Kreditne akcije	280 „ 30 „
London	125 „ 95 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleonid.	10 „ 02 „
Ces. cekini	6 „ 02 1/2 „
Nemške marke	62 „ — „

Št. 545

Razglas.

(1)

Dne 12. oktobra t. l. se prično zopet v Sežani redni mesečni sejmi za živino.

Županstvo v Sežani

5. oktobra 1885.

Lekarna Trnkóczy-ja,

zraven rotovža v Ljubljani,

priporoča in razpošilja s poštnim povzjetjem

Marijaceljske kapljice

za želodec,

MARIA-ZELLER
TROPFEN
NUR ECHT BEI
APOTHEKER TRNKOCZY
LAIBACH 1 STÜCK 20.

kterim se ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo izvrsten uspeh pri vseh boleznih v želodec in so neprekosljivo sredstvo zoper: mankanje slasti pri jedi, slab želodec, urak, vetrove, koliko, zlatenico, bljuvanje, glavoból, krč v želodec, bitje srca, zabasanje, gliste, bolezni na vrtnici, na jetrih in zoper zlato žilo. 1 steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gl., 5 tucatov samo 8 gold.

Svarilo! Opozarjamo, da se tiste istilite Marijaceljske kapljice dobivajo samo v lekarni pri „Samorogu“ zraven rotovža na Mestnem trgu v Ljubljani pri U. pl. Trnkóczy-ju. Razpošiljava se le jeden tucat.

Cvet zoper trganje

po dr. Maliču,

je odločno najboljšo zdravilo zoper protin ter revmatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter žučih, otekline, otrpnele ude in kite itd., malo časa čez se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „cvetu zoper trganje po dr. Maliču“ z zraven stoječim znamenjem; 1 stekl. 50 kr.

Zahvala.

Gospodu Trnkóczyju, lekarju v Ljubljani.

Moja mati so na protinski bolezni na nogi silno trpeli in razna domača zdravila brezuspešno rabili. Ko je pa bolezen čedalje hujša prihajala in vže več dni niso mogli stopiti na nogo, spomnim se na Vaš dr. Maličev protinski cvet za 50 kr. ter si ga nemudoma naročim. In res, imel je čudovit uspeh, da so se po kratki rabi tega zdravila oprostili mučnih bolečin. S popolnim prepričanjem priznavam toraj dr. Maličev protinski cvet kot izvrstno zdravilo in ga vsakemu bolniku v jednaki bolezni priporočam. Vaši blagorodnosti pa izrekam najpristrčnišo zahvalo, vsem spoštovanjem vdani

Franc Jug,

(15) posestnik v Šmarji p. Celji.

Planinski želiščni sirop kranjski,

izboren zoper kašelj, hripavost, vrtoglav, prsne in pljučne bolezni; 1 stekl. 50 kr. Koristnejši nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in siropi.

Pomuhljevo (Dorsch)

jetrno najboljša vrsta, izborna zoper brumore, pljučnico, kožne izpuške in bezgavne otekline. 1 stekl. 60 kr.

Salicilna ustna voda,

aromatična, vpliva oživiljačoče, zapreči pokončanje zob in odpravi slab duh iz ust. 1 steklenica 50 kr.

Kričistilne kroglice,

c. k. priv.,

ne sme bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se vže tisočkrat sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavobolu, otrpjenih udih, skazenem želodec, jetrnih in obistnih boleznih, v škatljah à 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatljami 1 gld. 5 kr. Razpošiljava se s pošto najmanj jeden zavoj.

Izvrstna homeopatična zdravila se pri nas zmirom frišne dobivajo.

Naročila z dežele izvrše se takoj

v lekarni Trnkóczy-ja

zraven rotovža v Ljubljani.